

Archeologienota
Bocholt-Kloosterstraat (2016K69)

2016

Deel 3: Programma van maatregelen

Colofon

Projectode	2016K69
Initiatiefnemer	Algemene Onderneming Driesen nv Stuifzandstraat 36, IZ Nolimpark 4015, 3900 Overpelt
Architectenbureau	Segers & Moermans bvba
Project	Levenslang wonen in Bocholt, Kerkhofstraat-Kloosterstraat-Brugstraat, 3900 Bocholt
Autorisatie	Jan Coenaerts, ABO NV, OE/ERK/Archeoloog/2015/00008
Auteur	Peter Cosyns, Departement Kunstwetenschappen & Archeologie, Vrije Universiteit Brussel (VUB), Pleinlaan 2, 1050 Brussel

Inhoudstafel

1.	Algemene informatie	4
2.	Gemotiveerd advies over de eventueel te nemen maatregelen.....	5
a.	Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	5
b.	Potentieel en waardering van een archeologische site.....	5
c.	Impactbepaling.....	5
d.	Maatregelen	8
3.	Programma van maatregelen	9
a.	Programma van maatregelen voor een eventueel uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem9	
b.	Raming verder archeologisch vooronderzoek.....	9
4.	Bijlage	10
a.	Lijst met figuren	10

1. Algemene informatie

Het projectgebied gelegen aan de Kloosterstraat 1 en 4 in Bocholt bevindt zich volgens het Gewestplan niet binnen een vastgelegde archeologische zone en er is eveneens geen beschermde archeologische site vastgesteld op de betrokken kadastrale percelen. Een archeologienota dient hier evenwel toegevoegd te worden aan de vergunningsaanvraag voor het geplande bouwproject gezien de totale oppervlakte van de betrokken kadastrale percelen Bocholt afd.1, sectie C, perc.216M2, 216T2 en 216V2 6436 m² bedraagt en de oppervlakte van de geplande bodemingrepen binnen het plangebied 2107 m².

Omdat het verslag van deze archeologienota is opgemaakt op basis van een bureauonderzoek en een werfcontrole is in dit deel van de archeologienota een programma van maatregelen opgenomen ter verduidelijking van de voorgestelde stappen die zullen ondernomen worden bij de verdere opvolging na het toekennen van een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwproject.

2. Gemotiveerd advies over de eventueel te nemen maatregelen

a. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het gevoerde bureauonderzoek en profielonderzoek bij werfcontrole verschaften afdoende informatie om het archeologisch potentieel van het projectgebied te kunnen inschatten en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Door de aard en het stadium van de bouwwerkzaamheden was veldwerk voorlopig onuitvoerbaar. De pas afgebroken gebouwen van de voormalige lagere school maakte dat haast 2/3 van de nieuwe inplantingszone onbereikbaar was tijdens de uitgevoerde werfcontrole. Het overige deel van het terrein, de zogenaamde niet-verstoorde zone, ligt nog onder een laag asfalt en kan pas worden gecontroleerd op het archeologisch potentieel bij het verwijderen van de asfalt laag na toekenning van de stedenbouwkundige vergunning.

Het reeds geleverde onderzoek verstrekten voldoende gegevens op om in functie van deze archeologienota een gefundeerd advies te formuleren (zie deel 2).

b. Potentieel en waardering van een archeologische site

Naar aanleiding van de waarnemingen voortvloeiend uit het gevoerde bureauonderzoek met inbegrip van het profielonderzoek bij werfcontrole zijn historisch-cartografische, bodemkundige en archeologische data verzameld. Hieruit blijkt duidelijk dat het bouwperceel aan de Kloosterstraat te Bocholt is gelegen in een landschappelijk gebied met zeer schraal archeologisch potentieel. Onmiskenbare aanwijzingen voor de aanwezigheid van antropogene sporen, structuren of een bewoningsgelaagdheid ontbreken volledig voor de desbetreffende kavel.

De pas afgebroken gebouwen van de voormalige lagere school zijn archeologisch irrelevant gezien de recent afgebroken gebouwen een kelderniveau hadden tot op dieptes van -1.50 m en -3.00 m. Bijgevolg is de archeologisch relevante laag volledig verdwenen of op z'n minst verstoord door de voormalige bouwwerkzaamheden.

c. Impactbepaling

Figuur 1 geeft aan dat vijf bouweenheden worden voorzien waarvan één, 'Gebouw F' (grijs vlak) reeds vergund is. De overige vier gebouwen vormen eigenlijk twee gescheiden bouwzones. De bouw van het zuidelijke gebouw ('Gebouw D') is gepland op de hoek van de Kloosterstraat en de Kerkhofstraat en staat los van de drie noordelijke gebouwen ('Gebouwen A-B-C') die zullen gebouwd worden op één grote gemeenschappelijke onderbouw.

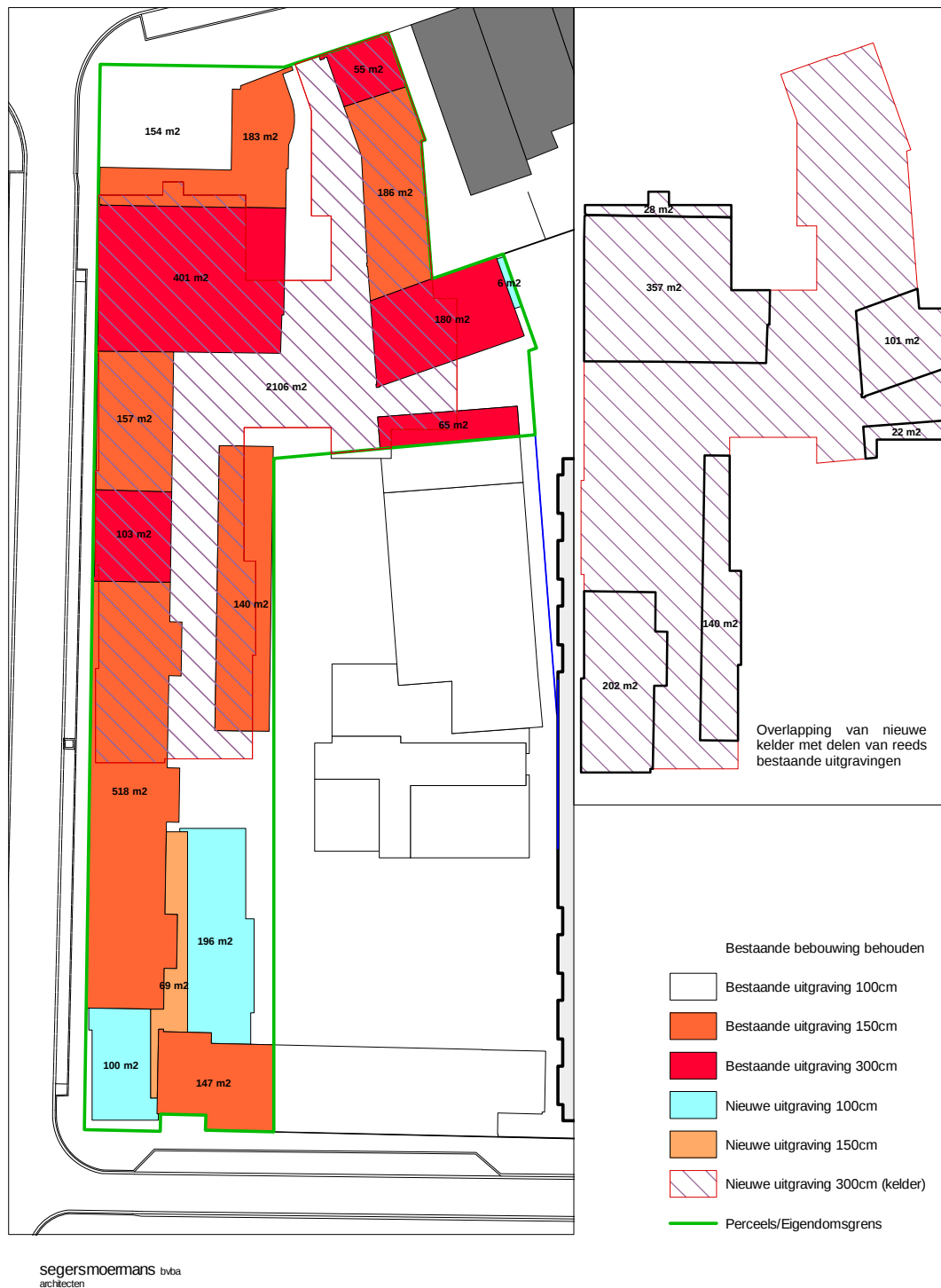
Het gemeenschappelijke kelderniveau van 'Gebouwen A-B-C' beslaat een oppervlakte van 2106 m² maar wanneer alle verstoorde zones in rekening worden genomen zal de voorziene nieuwbouwooppervlakte de afgebroken gebouwen met 749 m² overschrijden. De zone met afgebroken gebouwen is door toedoen van de kelderniveaus van de afgebroken gebouwen deels verstoord tot een diepte van -1,50 m (oranje zones) en deels tot -3.00 m (rode zones). De verstoorde zone met betrekking tot de 'Gebouwen A-B-C' beslaat in totaal 1351 m² (28 m² + 357 m² + 157 m² + 103 m² + 202 m² + 140 m² + 55 m² + 186 m² + 101 m² + 22 m²) (Figuur 2).

Voor de bouw van 'Gebouw D' wordt ook slechts een gedeelte van de onbebouwde bodem afgegraven, deels tot op een diepte van -1.00 m (= 100 m² (ZW-hoek) + 196 m² (NO-hoek) = 296 m²) en deels tot op een diepte van -1.50 m (69 m² in het centrale gedeelte). De NW-hoek en de ZO-hoek zijn reeds tot een diepte van -1.50 m uitgegraven bij de afbraakwerkzaamheden van het kelderniveau van de voormalige panden. De totale nieuw af te graven zone voor de bouw van 'Gebouw D' beslaat bijgevolg 365 m² en de algehele nieuw af te graven zone voor de bouw van de vier nog te vergunnen bouweenheden 'Gebouwen A-B-C-D' bedraagt in totaal 1120 m².

De onverstoorde bodem is bijgevolg beperkt tot iets meer dan een derde van de voorziene nieuwbouwinplanting.



Figuur 1: Nieuwbouwplan 'Levenslang wonen te Bocholt'
(bron: Architectenbureau Segers & Moermans bvba)



Figuur 2: Overzicht van de oppervlaktes van de bestaande en de nieuwe uitgravingen (Architectenbureau Segers & Moermans bvba)

d. Maatregelen

Het potentieel om tijdens de werkzaamheden archeologisch materiaal, sporen, structuren of antropogene bodemgelaagdheid aan te treffen, is haast uitgesloten. Het profielonderzoek van ‘Gebouw F’ (zie Deel 2: Verslag van het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem) heeft aangetoond dat de bodem aan de oostzijde van het bouwperceel verstoord is tot een diepte van minstens -0.90 m terwijl de westzijde van het bouwperceel zelfs verstoord is tot een diepte variërend tussen -1.50 m en -3.00 m (zie hierboven in rubriek c. Impactbepaling). Enkel het centrale gedeelte is verondersteld niet te zijn verstoord, hoewel de kans reëel is dat de diepte van verstoring vastgesteld in de funderingsput van ‘Gebouw F’ moet doorgetrokken worden over het volledige oppervlak van het bouwperceel om het terrein bouwrijp te maken voor de aanleg van de hele schoolinfrastructuur.

3. Programma van maatregelen

a. Programma van maatregelen voor een eventueel uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

Voor administratieve gegevens, de aanleiding van het vooronderzoek en de resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem verwijzen we door naar Deel 2 van deze archeologienota. Tevens is in Deel 2 al een aanzet gegeven wat te adviseren voor het bouwperceel aan de Kloosterstraat en waarom (rubrieken 7 en 8). Dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem heeft meermaals en duidelijk aangetoond dat een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem weinig zinvol zal zijn. Voorafgaand onderzoek in de nabije omgeving maakt alvast duidelijk dat het verwachtingspatroon niet al te hoog moet zijn en dat de spoordensiteit minimaal zal zijn als er al sporen of losse vondsten te registreren vallen.

Er bevinden zich geen historische monumenten op het bouwperceel en er zijn nooit archeologische vondstmeldingen gedaan terwijl de kavel sinds begin 20^{ste} eeuw meermaals en grondig is afgegraven en bebouwd. Bijgevolg mag gesteld worden dat de voorafgaande bouwgeschiedenis van de school het archeologisch potentieel binnen dit projectgebied sterk in vraag stelt. Slechts een kleine hoeveelheid nog niet verstoorde bodem met archeologisch potentieel zal mogelijk afgegraven worden. Het profielonderzoek in de bouwput voor ‘Gebouw F’ toont aan dat het terrein onderhevig is geweest aan erosie wat het archeologisch potentieel sterk reduceert. Hierdoor is er erg weinig potentieel tot kennisvermeerdering.

Omdat de kans op enige archeologische structuren nagenoeg uitgesloten is, adviseren we voor vrijgave van het bouwperceel en hoeft er bijgevolg geen programma van maatregelen opgesteld te worden.

Het enige advies voor wenselijke maatregelen dat kan worden verschaft, is te wijzen op de verplichtingen van een vondstmelding in geval van een toevalsvondst. De projectontwikkelaar Algemene Onderneming Driesen nv dient er bijgevolg rekening mee houden dat —met inachtneming van de geldende wetgeving— zijn personeel elke vondstmelding binnen de drie werkdagen dient aan te geven bij het Agentschap Onroerend Erfgoed (<https://www.onroenderfgoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>).

b. Raming verder archeologisch vooronderzoek

Er is geen raming voorzien omdat geen verder onderzoek wordt geadviseerd en het terrein kan vrijgegeven worden.

4. Bijlage

a. Lijst met figuren

- Figuur 1: Bouwplan ‘Levenslang wonen in Bocholt’ gelijkvloers en kerlderniveau (schaal 1:100) (bron: Architectenbureau Segers & Moermans bvba)
- Figuur 2: Overzicht van de oppervlaktes van de bestaande en de nieuwe uitgravingen (bron: Architectenbureau Segers & Moermans bvba)

